

บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการรับรู้เรื่องโรคเอดส์และบทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ในหมู่บ้านดอนบม หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 6 ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 384 ราย ซึ่งผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. การรับรู้เรื่องโรคเอดส์
3. บทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์
4. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องโรคเอดส์กับบทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์
5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีกับบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์

4.1 ผลการวิจัย

4.1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ มีสถานภาพเป็นสามี 192 ราย เป็นภรรยา 192 ราย ทั้งสามีและภรรยาส่วนใหญ่มีอายุ 30-39 ปี ร้อยละ 36.98 และ 36.46 รองลงมาสามีอายุ 40-49 ปี ร้อยละ 33.33 ภรรยาอายุ 20-29 ปี ร้อยละ 28.13 ทั้งสามีภรรยาส่วนน้อยที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 1.04 เท่ากัน ระดับการศึกษา ทั้งสามีและภรรยาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 45.32 และ 54.69 รองลงมาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 32.29 และ 21.88 ทางด้านอาชีพ ทั้งสามีและภรรยาส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 44.79 และ 44.27 รองลงมาอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 27.60 และ 15.63 ส่วนน้อยที่สามีไม่มีอาชีพ ร้อยละ 5.73 รายได้ครอบครัวต่อเดือน ทั้งสามีและภรรยาส่วนใหญ่มีรายได้ 2,000-4,000 บาท ร้อยละ 41.67 และ 45.31 ส่วนน้อยที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท ร้อยละ 4.16 และ 7.29 ชนิดของครอบครัวทั้งสามีและภรรยาส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 51.04 และ 55.21 ส่วนใหญ่มีบุตรจำนวน 1-2 คน ร้อยละ 59.37 และ 55.21 ส่วนน้อยที่มีบุตรมากกว่า 4 คน ร้อยละ 12.50 และ 1.56 ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัวต่อเดือน ชนิดของครอบครัว และจำนวนบุตรในครอบครัว

ลักษณะทั่วไป	สามี		ภรรยา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)				
ต่ำกว่า 20	2	1.04	2	1.04
20-29	34	17.71	54	28.13
30-39	71	36.98	70	36.46
40-49	64	33.33	52	27.08
50-60	21	10.94	14	7.29
ระดับการศึกษา				
ไม่ได้เรียน	2	1.56	4	2.08
ประถมศึกษา	87	45.32	105	54.69
มัธยมศึกษา	62	32.29	42	21.88
ปวช./ปวส.	37	19.27	36	18.75
อุดมศึกษา	3	1.56	5	2.60
อาชีพ				
รับจ้าง	86	44.79	85	44.27
ค้าขาย	22	11.46	28	14.58
เกษตรกรรม	53	27.60	30	15.63
รับราชการ	20	10.42	21	10.94
แม่บ้าน	-	-	28	14.58
ไม่มีอาชีพ	11	5.73	-	-
รายได้ครอบครัวต่อเดือน (บาท)				
ต่ำกว่า 2,000	8	4.16	14	7.29
2,000-4,000	80	41.67	87	45.31
4,000-6,000	57	29.69	46	23.96
มากกว่า 6,000	47	24.48	45	23.44

ตารางที่ 1 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัวต่อเดือน ชนิดของครอบครัว และจำนวนบุตรในครอบครัว

ลักษณะทั่วไป	สามี		ภรรยา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชนิดของครอบครัว				
ครอบครัวเดี่ยว	98	51.04	106	55.21
ครอบครัวขยาย	94	48.96	86	44.79
จำนวนบุตรในครอบครัว (คน)				
1-2	114	59.37	106	55.21
3-4	54	28.13	83	43.23
มากกว่า 4	24	12.50	3	1.56

4.1.2 การรับรู้เรื่องโรคเอดส์

จากการศึกษาพบว่า สามีมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เรื่องโรคเอดส์โดยรวม 60.97 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สามีมีการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ การติดเชื้อเอดส์ทำให้ภูมิคุ้มกันต้านทานในร่างกายต่ำ และการป้องกันโรคเอดส์ทำได้ง่ายกว่าการรักษา ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.56$ และ $\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.52$ ตามลำดับ) โรคเอดส์เป็นโรคที่ยังไม่มียารักษาให้หายขาด ($\bar{X} = 3.33$, $SD = 0.55$) ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้แม้ยังไม่มีอาการ ($\bar{X} = 3.19$, $SD = 0.51$) และแม่ที่เป็นโรคเอดส์อาจทำให้ลูกในท้องเป็นโรคเอดส์ได้ ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 0.50$) ส่วนภรรยามีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้เรื่องโรคเอดส์โดยรวม 59.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภรรยามีการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ การป้องกันโรคเอดส์ทำได้ง่ายกว่าการรักษา ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 0.56$) พ่อแม่ที่เป็นโรคเอดส์ อาจทำให้ลูกในท้องเป็นโรคเอดส์ด้วย ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.53$) โรคเอดส์เป็นโรคที่ยังไม่มียารักษาให้หายขาด ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.63$) การติดเชื้อโรคเอดส์ทำให้ภูมิคุ้มกันต้านทานในร่างกายต่ำ และผู้ติดเชื้อโรคเอดส์สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้แม้ยังไม่มีอาการ ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.65$ และ $\bar{X} = 3.39$, $SD = 3.60$ ตามลำดับ) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกรายข้อและโดยรวม

การรับรู้เรื่องโรคเอดส์	สามี		ภรรยา	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1.การติดเชื้อโรคเอดส์ทำให้ภูมิต้านทานในร่างกายต่ำ	3.40	0.56	3.39	0.65
2. การป้องกันโรคเอดส์ทำได้ง่ายกว่าการรักษา	3.40	0.52	3.53	0.56
3.โรคเอดส์เป็นโรคที่ยังไม่มียารักษาให้หายขาด	3.33	0.55	3.40	0.63
4.ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้แม้ยังไม่มีอาการ	3.19	0.51	3.39	0.60
5. แม่ที่เป็นโรคเอดส์อาจทำให้ลูกในท้องเป็นโรคเอดส์ด้วย	3.18	0.50	3.42	0.53
6.เราสามารถป้องกันโรคเอดส์ได้โดยการฉีดวัคซีน	2.88	0.63	2.95	0.71
7.ถ้าติดเชื้อโรคเอดส์ก็ไม่สามารถมีชีวิตเช่นเดียวกับคนที่ไม่ติดเชื้อได้	2.50	0.77	2.29	0.90
8.การดูแลช่วยเหลือผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ทำให้มีโอกาสติดเชื้อได้	2.57	0.68	2.49	0.85
9.ผู้ได้รับเชื้อโรคเอดส์ ถ้าดูแลสุขภาพตนเองถูกต้องก็จะมีอายุยืนยาวขึ้น	3.09	0.58	3.21	0.69
10.โรคเอดส์ติดต่อกันได้โดยการรับประทานอาหารร่วมกัน	2.52	0.74	2.71	0.94
11.การนอนร่วมห้องเดียวกันกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ทำให้ติดเชื้อโรคเอดส์ได้	2.37	0.74	2.54	0.94

ตารางที่ 2 (ต่อ) คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายข้อและโดยรวม

การรับรู้เรื่องโรคเอดส์	สามี		ภรรยา	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
12.การโอบกอดสัมผัสจับมือกันทำให้ติดเชื้อโรคเอดส์ได้	2.51	0.76	2.76	0.80
13.เมื่อสงสัยว่าตนเองติดเชื้อโรคเอดส์ ควรซื้อยามากิน	2.64	0.83	2.83	0.93
14.ท่านควรเห็นใจและให้กำลังใจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	3.12	0.61	3.38	0.51
15.สามีภรรยาแม้เป็นโรคเอดส์ ทั้งคู่ก็ควรใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กัน	3.23	0.64	3.30	0.76
16.โรคเอดส์เป็นโรคที่อยู่ไกลตัว โอกาสที่ทุกคนจะเป็นมีน้อยมาก	2.09	0.77	2.18	0.92
17.ชายหญิงมีโอกาสเป็นโรคเอดส์ได้เท่ากัน	3.17	0.67	3.26	0.77
18.ไม่เข้าใกล้ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เพราะไม่แน่ใจว่าจะปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์	2.75	0.74	2.32	1.17
19.สังคมไม่รังเกียจผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	2.81	0.71	2.38	1.20
20.ให้ขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเมื่อมีปัญหา	2.90	0.70	2.51	1.27
โดยรวม	60.97	5.01	59.60	5.47

4.1.3 บทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์

จากการศึกษาพบว่า คะแนนบทบาทของสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์โดยรวม คิด เป็นร้อยละ 87.60 ($\bar{X} = 126.14$, $SD = 15.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสามีมีคะแนนบทบาทในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์มากที่สุด คือ ด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 89.17 ($\bar{X} = 42.80$, $SD = 6.22$) รองลงมาคือ บทบาทด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์ ร้อยละ 88.71 ($\bar{X} = 42.58$, $SD = 5.46$) ด้านการช่วยเหลือทางสังคม ร้อยละ

87.70 ($\bar{X} = 17.54, SD = 2.56$) และด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 82.89 ($\bar{X} = 23.21, SD = 2.95$) ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนบทบาทสามี่ ในการดูแล คู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ จำแนกรายด้านและโดยรวม

บทบาทสามี่	ค่าพิสัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ร้อยละ
-ด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย	12-48	42.80	6.22	89.17
-ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและ อารมณ์	12-48	42.58	5.46	88.71
-ด้านการช่วยเหลือทางสังคม	5-20	17.54	2.56	87.70
-ด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ	7-28	23.21	2.95	82.89
โดยรวม	36-144	126.14	15.21	87.60

คะแนนบทบาทของภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์โดยรวม คิดเป็นร้อยละ 90.44 ($\bar{X} = 130.24, SD = 12.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภรรยามีคะแนนบทบาทในการดูแล คู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์มากที่สุดคือ ด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 92.65 ($\bar{X} = 44.47, SD = 3.87$) รองลงมาคือ บทบาทด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์ ร้อยละ 90.83 ($\bar{X} = 43.60, SD = 4.68$) ด้านการช่วยเหลือทางสังคม ร้อยละ 89.95 ($\bar{X} = 17.99, SD = 2.37$) และด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 86.36 ($\bar{X} = 24.18, SD = 2.96$) ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนบทบาทภรรยา ในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ จำแนกรายด้านและโดยรวม

บทบาทภรรยา	ค่าพิสัย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ร้อยละ
-ด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย	12-48	44.47	3.87	92.65
-ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและ อารมณ์	12-48	43.60	4.68	90.83
-ด้านการช่วยเหลือทางสังคม	5-20	17.99	2.37	89.95
-ด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ	7-28	24.18	2.96	86.36
โดยรวม	36-144	130.24	12.28	90.44

4.1.3.1 บทบาทด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย

เมื่อพิจารณาคะแนนบทบาทสามีและภรรยาด้านการช่วยเหลือทางร่างกายเป็นรายข้อ จากการศึกษาพบว่า บทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง การแยกข้าวของเครื่องใช้ที่มีคม ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.69$) รองลงมา คือ การแนะนำให้ทำความสะอาดสิ่งขับถ่าย น้ำลาย เสมหะ ($\bar{X} = 3.67$, $SD = 0.63$) และการดูแลให้ได้รับยาตามแพทย์สั่ง ($\bar{X} = 3.62$, $SD = 0.62$) ส่วนเรื่องการดูแลในเรื่องการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดูแลให้มีการออกกำลังกายที่เหมาะสมมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.62$ และ $\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.65$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 5

ส่วนบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ จากการศึกษาพบว่า บทบาทด้านการช่วยเหลือทางร่างกายที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง การดูแลให้ได้รับยาตามคำสั่งแพทย์ ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.65$) รองลงมาคือ การแนะนำให้ทำความสะอาดสิ่งขับถ่าย น้ำลาย เสมหะ ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.46$) การแยกข้าวของเครื่องใช้ที่มีคม ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.54$) ส่วนเรื่องการดูแลให้มีการออกกำลังกายที่เหมาะสมมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.61$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบทบาทสามีและบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ด้านการช่วยเหลือทางร่างกายจำแนกรายข้อ

บทบาทสามีและภรรยาด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย	สามี		ภรรยา	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1.ดูแลในเรื่องการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์	3.51	0.62	3.62	0.65
2.ดูแลให้พักผ่อนอย่างเพียงพออย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมง	3.53	0.64	3.69	0.52
3.ดูแลให้มีการออกกำลังกายที่เหมาะสม	3.51	0.65	3.56	0.61
4.คอยสังเกตการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและพาไปพบแพทย์เมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้น	3.57	0.63	3.71	0.47
5.พาไปพบแพทย์ตามนัด	3.53	0.62	3.71	0.49
6.แนะนำให้หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	3.55	0.62	3.71	0.49
7.ดูแลให้ทำความสะอาดร่างกายอย่างสม่ำเสมอ	3.53	0.63	3.72	0.48
8.ดูแลให้มีการขับถ่ายเป็นกิจวัตรประจำวัน	3.53	0.66	3.66	0.50
9.แนะนำให้ทำความสะอาดสิ่งขับถ่ายน้ำลาย เสมหะ	3.67	0.63	3.80	0.46
10.แยกข้าวของเครื่องใช้ที่มีคม เช่น กรรไกร มีดโกน	3.69	0.69	3.75	0.54
11.ซักเสื้อผ้าแยกจากผู้อื่น	3.58	0.71	3.71	0.63
12.ดูแลให้ได้รับยาตามคำสั่งแพทย์	3.62	0.62	3.83	0.39

4.1.3.2 บทบาทด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์

เมื่อพิจารณาคะแนนบทบาทสามีและภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์เป็นรายข้อ จากการศึกษาพบว่า บทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง การไม่แสดงความรังเกียจ ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.52$) รองลงมาคือ การไม่กล่าวคำตำหนิที่ไปติดเชื้อมา ($X = 3.60$, $SD = 0.57$) และสนใจพูดคุย ให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.56$) ส่วนเรื่อง การกระตุ้นให้ทำใจให้หนักแน่น อดทนและวางเฉยมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.64$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 6

ส่วนบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ จากการศึกษาพบว่า บทบาทภรรยาด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์ ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง การสนใจ พูดคุย ให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา ($X = 3.72$, $SD = 0.48$) รองลงมาคือ การปลอบโยนให้กำลังใจที่จะต่อสู้ชีวิต และให้โอกาสร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาในครอบครัว ($\bar{X} = 3.71$, $SD = 0.49$ และ $\bar{X} = 3.71$, $SD = 0.47$) ส่วนเรื่อง การเปิดโอกาสให้แสดงความรู้สึกที่แท้จริง การให้เวลาเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง และการพูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกันตามปกติ มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($X = 3.58$, $SD = 0.59$: $X = 3.58$, $SD = 0.62$ และ $\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.58$ ตามลำดับ) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบทบาทสามีและบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์ จำแนกรายข้อ

บทบาทสามีและภรรยาด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์	สามี		ภรรยา	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1.เปิดโอกาสให้แสดงความรู้สึกที่แท้จริง	3.51	0.62	3.58	0.59
2.แสดงความรักความห่วงใยโดยการสัมผัส	3.47	0.70	3.59	0.63
3.กระตุ้นให้ทำใจให้หนักแน่น อดทนและวางเฉย	3.44	0.64	3.61	0.55
4.ปลอบโยนและให้กำลังใจที่จะต่อสู้ชีวิต	3.55	0.56	3.71	0.49
5.ให้โอกาสร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาในครอบครัว	3.54	0.60	3.71	0.47
6.กล่าวชมเชยเมื่อทำในสิ่งที่ถูกต้อง	3.55	0.59	3.66	0.52

ตารางที่ 6 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบทบาทสามีและบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์ จำแนกชายข้อ

บทบาทสามีและภรรยาด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์	สามี		ภรรยา	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
7. ให้มีเวลาเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง	3.54	0.56	3.58	0.62
8. พุดคุยและทำกิจกรรมร่วมกันตามปกติ	3.54	0.56	3.58	0.58
9. ไม่กล่าวตำหนิที่ไปติดเชื้อมา	3.60	0.57	3.61	0.66
10. ทำบุญ ฟังเทศน์และนั่งสมาธิ	3.49	0.58	3.59	0.55
11. สนใจพุดคุย ให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา	3.59	0.56	3.72	0.48
12. ไม่แสดงความรังเกียจ	3.74	0.52	3.66	0.51

4.1.3.3 บทบาทด้านการช่วยเหลือทางสังคม

เมื่อพิจารณาบทบาทสามีและภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ด้านการช่วยเหลือทางสังคมเป็นรายข้อ จากการศึกษาพบว่า บทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ด้านการช่วยเหลือทางสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง ติดต่อบริษัทงานกับแหล่งที่จะช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ($\bar{X} = 3.54$, $SD = 0.56$) รองลงมา ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเองต่อครอบครัวและสังคม ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 0.58$) และกระตุ้นให้พุดคุยกับคนอื่นตามปกติ ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.59$) ส่วนการพาไปพบปะญาติมิตรและเพื่อนบ้านตามโอกาสมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.59$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 7

ส่วนบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ด้านการช่วยเหลือทางสังคม จากการศึกษาพบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องส่งเสริมให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเองต่อครอบครัวและสังคม ($\bar{X} = 3.67$, $SD = 0.50$) รองลงมา ติดต่อบริษัทงานกับแหล่งที่จะช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.54$) และกระตุ้นให้พุดคุยกับคนอื่นตามปกติ ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.56$) ส่วนการพาไปพบปะญาติมิตรและเพื่อนบ้านตามโอกาส มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.65$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบทบาทสามีและภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ด้านการช่วยเหลือทางสังคม จำแนกรายข้อ

บทบาทสามีและภรรยาด้านการช่วยเหลือทางสังคม	สามี		ภรรยา	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1. สนับสนุนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม	3.50	0.60	3.56	0.59
2. พาไปพบปะญาติมิตรและเพื่อนบ้านตามโอกาส	3.45	0.59	3.52	0.65
3. กระตุ้นให้พูดคุยกับคนอื่นตามปกติ	3.52	0.59	3.59	0.56
4. ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเองต่อครอบครัวและสังคม	3.53	0.58	3.67	0.50
5. ติดต่อประสานงานกับแหล่งที่จะช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา	3.54	0.56	3.66	0.54

4.1.3.4 บทบาทด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาบทบาทสามีและภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ เป็นรายข้อ จากการศึกษาพบว่า บทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง วางแผนร่วมกันในการใช้จ่ายเงินในครอบครัว และใช้จ่ายอย่างประหยัด ($\bar{X} = 3.53, SD = 0.56$; $\bar{X} = 3.53, SD = 0.61$ ตามลำดับ) รองลงมาคือ ออมเงินส่วนหนึ่งไว้สำหรับใช้จ่ายเมื่อจำเป็น ($\bar{X} = 3.51, SD = 0.61$) ส่วนการขอความช่วยเหลือจากญาติเมื่อมีปัญหา ค่าใช้จ่ายมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.80, SD = 0.74$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 8

ส่วนบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ จากการศึกษาพบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง ออมเงินส่วนหนึ่งไว้ใช้จ่ายเมื่อจำเป็น ($\bar{X} = 3.65, SD = 0.52$) รองลงมาใช้จ่ายอย่างประหยัด ($\bar{X} = 3.64, SD = 0.58$) และวางแผนร่วมกันในการใช้จ่ายเงินในครอบครัว ($\bar{X} = 3.59, SD = 0.60$) ส่วนการขอความช่วยเหลือจากญาติเมื่อมี

ปัญหาค่าใช้จ่าย มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.05$, $SD = 0.81$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบทบาทสามีและภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ จำแนกรายข้อ

บทบาทสามีและภรรยาด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ	สามี		ภรรยา	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
1.วางแผนร่วมกันในการใช้จ่ายเงินในครอบครัว	3.53	0.56	3.59	0.60
2.ทำงานมากขึ้นเพื่อจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้น	3.21	0.61	3.33	0.69
3.ออมเงินส่วนหนึ่งไว้สำหรับใช้จ่ายเมื่อจำเป็น	3.51	0.61	3.65	0.52
4.ไม่เสาะแสวงหาที่รักษาอีกเพราะทำให้สิ้นเปลือง	3.31	0.71	3.42	0.71
5.ใช้จ่ายอย่างประหยัด	3.53	0.61	3.64	0.58
6.ช่วยกันทำงานเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว	3.32	0.61	3.50	0.61
7.ขอความช่วยเหลือจากญาติเมื่อมีปัญหาค่าใช้จ่าย	2.80	0.74	3.05	0.81

4.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องโรคเอดส์กับบทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์

จากการศึกษาพบว่า การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของสามีและภรรยามีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทสามีและบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.4159, 0.2885$ ตามลำดับ) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 9

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องโรคเอดส์กับบทบาทสามีและภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์เป็นรายด้าน จากการศึกษพบว่า การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของสามีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์ ด้านการช่วยเหลือทางสังคมและด้านการช่วย

เหลือทางเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.3933, 0.3921, 0.3771$ และ 0.2631 ตามลำดับ) การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของภรรยามีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์โดยรวม ด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย ด้านการช่วยเหลือทางสังคม และด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.1815, 0.2258$ และ 0.2563 ตามลำดับ) ส่วนการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของภรรยามีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทภรรยาด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.1418$) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องโรคเอดส์กับบทบาทสามีและบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์โดยรวม

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์	p-value
การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของสามี	60.97	5.61	0.4159*	0.000
การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของภรรยา	59.60	5.47	0.2885*	0.003

* $p < 0.01$

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของสามีและภรรยา กับบทบาทสามีและบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ จำแนกรายด้าน

ตัวแปร	ด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย		ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์		ด้านการช่วยเหลือทางสังคม		ด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ	
	r	p-value	r	p-value	r	p-value	r	p value
	สามี	0.3933*	0.000	0.3921*	0.000	0.3771*	0.000	0.2631*
ภรรยา	0.1815*	0.003	0.1418**	0.020	0.2258*	0.000	0.2563*	0.000

* p < 0.01

** p < 0.05

4.1.5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีกับบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีกับบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์โดยรวม ผลจากการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์โดยรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย ด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = 3.15$ และ 3.20 ตามลำดับ) ค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 1.97$) ส่วนค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทด้านการช่วยเหลือทางสังคมของสามีและภรรยาไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีกับบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรส
ที่ติดเชื้อเอดส์รายด้านและโดยรวม

บทบาทในการดูแลคู่สมรส ที่ติดเชื้อเอดส์	สามี		ภรรยา		t	p-value
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย	42.80	6.22	44.47	3.87	3.15*	0.002
ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและ อารมณ์	42.58	5.46	43.60	4.68	1.97**	0.050
ด้านการช่วยเหลือทางสังคม	17.54	2.56	17.99	2.37	1.80	0.073
ด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ	23.21	2.95	24.18	2.96	3.20*	0.001
โดยรวม	126.14	15.21	130.24	12.28	2.91*	0.004

* $p < 0.01$

** $p < 0.05$

4.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ และบทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายผลตามสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของสามีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์

สมมติฐานที่ 2 การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของภรรยามีความสัมพันธ์ทางบวก กับบทบาทของภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์

จากการศึกษาพบว่า การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของสามี/ภรรยามีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.4159$ และ 0.2885) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 1 และที่ 2 แสดงว่าสามีและภรรยาที่มีการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ดี จะมีบทบาทในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ดีด้วย ถ้าสามีและภรรยาที่มีการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ไม่ดี ก็จะมีบทบาทในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์ไม่ดีด้วย ที่เป็นเช่นนี้

อธิบายได้ว่า ปัจจุบันโรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่มีความรุนแรง และแพร่กระจายไปอย่างกว้างขวาง หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และการปฏิบัติ เพื่อป้องกันโรคเอดส์อย่างแพร่หลาย ทำให้ทุกคนได้รับความรู้จากข่าวสาร สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ทั้งทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เอกสาร คู่มือต่างๆ สิ่งต่างๆเหล่านี้จะเป็นสิ่งเร้าให้เกิดการ รับรู้ขึ้นกับบุคคล เมื่อบุคคลเกิดการรับรู้ มีความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องโรคเอดส์ ย่อมนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ (Zimbardo, 1977) ทั้งต่อตนเอง บุคคลอื่นในครอบครัวและ สังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2537) ที่กล่าวว่า การรับรู้เป็นองค์ประกอบทาง จิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมในเรื่องต่างๆ และบุคคลมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตาม ความคิดหรือการรับรู้ในเรื่องนั้นๆ ดังนั้น เมื่อสามีแม้จะมีหน้าที่หลักในการหาเลี้ยงครอบครัว และมีบทบาทการดูแลสมาชิกครอบครัวเป็นบทบาทรอง แต่เมื่อภรรยาเกิดเจ็บป่วยจากการติดเชื้อเอดส์ ไม่สามารถปฏิบัติบทบาทต่างๆได้ รวมทั้งบทบาทให้การดูแลตนเอง สามีก็ย่อมต้อง ทำหน้าที่ให้การดูแลภรรยา และกระทำบทบาทอื่นตามความสามารถหรือการรับรู้ที่ได้รับ โดยถ้ามีการรับรู้ดีก็จะสามารถปฏิบัติบทบาทต่อภรรยาได้ดีตามไปด้วย แต่ถ้ามีการรับรู้ที่ไม่ดี ก็ย่อม ปฏิบัติบทบาทต่อภรรยาได้ไม่ดีเช่นกัน เช่นเดียวกับภรรยาซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลสามี และสมาชิก อื่นในครอบครัว ดังนั้น เมื่อสามีเกิดการติดเชื้อเอดส์ ย่อมต้องทำบทบาทหน้าที่ในการดูแลสามีที่ ติดเชื้อเอดส์อย่างแน่นนอน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรุจา ภูไพบูลย์ (2534) ที่กล่าวว่า ใน การดำเนินชีวิตร่วมกัน สมาชิกในครอบครัวควรแสดงบทบาทในครอบครัวอย่างเหมาะสม และเมื่อ เกิดปัญหาในครอบครัว เช่น มีการเจ็บป่วยเกิดขึ้น สมาชิกครอบครัวควรมีการปรับบทบาททำ หน้าที่แทนกัน เพื่อให้สามารถดำรงความสมดุลของครอบครัวได้ ดังนั้น การรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของ สามี/ภรรยา จึงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทสามี/ภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์

สมมติฐานที่ 3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อ เอดส์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์

จากการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของ คะแนนบทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = 2.91$) สอดคล้องกับการศึกษาของปาริชาติ จันทร์จรัส และคณะ (2537) ที่พบว่า บุคคลที่มี บทบาทในการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ในครอบครัวทั้งหมดจะเป็นผู้หญิง ถ้าเป็นชายที่แต่งงานแล้ว บทบาทหน้าที่จะเป็นของภรรยา ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า โดยปกติในครอบครัว สตรีย่อมต้อง ทำหน้าที่ในเรื่องของการดูแลทั้งทางด้านสุขภาพ และเรื่องอื่นๆทุกด้านในครอบครัว ทั้งต่อสามี บุตรและบุคคลอื่นๆในครอบครัว ซึ่งบทบาทของภรรยาจะประกอบด้วย บทบาทที่ต้องปฏิบัติต่อ

สามีทั้งด้านการดูแล และเป็นคู่คิด คอยปลอบใจ เมื่อสามีมีความทุกข์ ให้เกียรติยกย่องสามี ทั้งต่อหน้าและลับหลัง บทบาทของการเป็นมารดา ดูแลอบรมบุตรให้มีเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์ และ บทบาทการเป็นแม่บ้านที่ต้องเอาใจใส่ดูแลงานบ้านให้กับทุกคนในครอบครัว (สุพัตรา สุภาพ, 2535) ซึ่งส่วนใหญ่สามีจะมีบทบาทเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นผู้นำในด้านหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว ปกป้องคุ้มครองภรรยาและบุตร ให้การดูแลเอาใจใส่ ให้ความรักความอบอุ่นแก่ภรรยา และบุตร สร้างบรรยากาศที่ดีแก่ครอบครัว มีกิจกรรมสันทนาการ พักผ่อนหย่อนใจ หากความ สนุกสนานเพลิดเพลินร่วมกันในครอบครัว แต่จะไม่ก้าวล่วงงานในหน้าที่แม่บ้านของภรรยา เช่น การดูแลบ้าน ดูแลสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว (สุพัตรา สุภาพ, 2535) ดังนั้น เมื่อสมาชิกใน ครอบครัวยุคใหม่เกิดการเจ็บป่วย ภรรยาจะทำหน้าที่ตามบทบาทโดยตรงในการให้การดูแลสมาชิกที่เจ็บ ปวยนั้น ต่างกับสามี เมื่อภรรยาเกิดการเจ็บป่วย หน้าที่ในการดูแลไม่ใช่หน้าที่โดยตรงของสามี ที่จะดูแลภรรยาเมื่อเจ็บป่วย อาจให้สมาชิกอื่นในครอบครัว เช่น บุตรทำหน้าที่ดูแลภรรยาที่เจ็บ ปวยแทน จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีใน การดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาในการ ดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวีทั้งด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและ อารมณ์ และด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจสูงกว่าบทบาทสามีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, 0.05 และ 0.01 ($t = 3.51, 1.97$ และ 3.20 ตามลำดับ) ที่เป็นเช่นนี้ อธิบายได้ว่า โดยปกติ ภรรยาจะต้องมีบทบาทโดยตรงในการเป็นแม่บ้าน ซึ่งต้องดูแลความสบายทั้งด้านร่างกาย ไม่ ว่าจะเป็น การดูแลทางโภชนาการ การพักผ่อน การออกกำลังกาย การดูแลความสะอาดด้านร่าง กาย การขับถ่าย การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ รวมทั้งคอยสังเกตการเปลี่ยนแปลงทางด้าน ร่างกาย และพาไปพบแพทย์ตามนัดหรือเมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้น ทางด้านจิตใจและอารมณ์ เมื่อสามีมีการติดเชื้อเอชไอวีเกิดขึ้น ส่วนใหญ่จะเกิดความเศร้าโศกเสียใจ วิตกกังวลและซึมเศร้า ต้องการคนช่วยประคับประคองด้านจิตใจและอารมณ์ สามีส่วนใหญ่จะบอกการติดเชื้อให้ภรรยา ทราบ (เกศินี จุฑาวิจิตร, 2536) โดยปกติ ภรรยาจะยอมรับและให้การประคับประคองทางจิตใจ และอารมณ์กับสามี แสดงความรักความห่วงใย ปลอบโยนให้กำลังใจ ไม่กล่าวตำหนิหรือแสดง ความรังเกียจ สนใจพูดคุย รับฟัง ให้ระบายความรู้สึก ซึ่งเป็นการช่วยประคับประคองทางด้านจิต ใจและอารมณ์ ในส่วนการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ เมื่อหัวหน้าครอบครัวเจ็บป่วยไม่สามารถทำ งานหารายได้เลี้ยงดูครอบครัวได้ ภรรยาซึ่งเป็นรองหัวหน้าครอบครัวก็จะมีบทบาทเป็นหัวหน้า ครอบครัวยุคใหม่ (วิไลวัจน์ กฤษณะภูติ, 2521) มีการจัดการเกี่ยวกับรายได้ในครอบครัว โดยมีการ

วางแผนร่วมกันในการใช้จ่ายเงินในครอบครัว ใช้จ่ายอย่างประหยัดเท่าที่จำเป็น ไม่สิ้นเปลืองเงินกับการเสาะแสวงหาที่รักษา ทำงานหนักมากขึ้น เพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในครอบครัวอย่างเพียงพอ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวีด้านการช่วยเหลือทางร่างกาย ด้านการช่วยเหลือทางจิตใจและอารมณ์ และด้านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี

ส่วนค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี กับค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวี ด้านการช่วยเหลือทางสังคมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า โดยปกติ โรคเอชไอวีเป็นโรคติดต่อเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ เป็นโรคที่สังคมตีตราในพฤติกรรมที่เป็นสาเหตุของการติดเชื้อ ทำให้สังคมรังเกียจ ไม่ยอมรับผู้ป่วยเอชไอวีและครอบครัว (Fougier, 1993 ; Lovejoy, 1988 ; Powell-Cope and Brown, 1992) ดังนั้น ไม่ว่าสามีหรือภรรยา ถ้ามีการติดเชื้อเกิดขึ้นในครอบครัว มักจะไม่ต้องการให้สังคมรับรู้ มักไม่เข้าร่วมในกิจกรรมสังคม แยกตัว ไม่พบปะญาติมิตรหรือเพื่อนบ้านตามโอกาสอันควร รวมทั้งจะไม่ค่อยติดต่อประสานงาน กับแหล่งช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาเหมือนกัน จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทภรรยาและค่าเฉลี่ยของคะแนนบทบาทสามีในการดูแลคู่สมรสที่ติดเชื้อเอชไอวีไม่แตกต่างกัน